

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

**Проект: Активните граждани променят местните политики
№ BG05SFOP001-2.025-0158
ЦЕНТЪР ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПРОГРАМИ И СОЦИАЛНИ ИНИЦИАТИВИ
Дейност 3: Граждански мониторинг на политики изпълнявани от
местни общини**

Доклад за проведен мониторинг на общини в област Ямбол

I. Обща информация

Териториален обхват на мониторинга:

Петте общини в област Ямбол- Болярово, Елхово, Стралджа, Тунджа и Ямбол

Период за провеждане на мониторинга: ноември 2022 г.-юни 2023 г.

Цели на мониторинга:

- Открито и отговорно управление на петте общини в област Ямбол;
- Осъществяване на граждански мониторинг и оценка на действията, решенията и политиките, провеждани от местните общини;
- Гражданска подкрепа за спазване на етични стандарти в целевите общини;
- Популяризиране и подкрепа на инициативи за екологично отговорни местни общини;
- Повишаване ефикасността на общинските администрации и предоставяните от тях публичните услуги;
- Нарастване ролята на гражданския сектор като коректив на местните общини при формиране и изпълнение на обществени политики.

Изпълнение на мониторинга:

Дейността се извърши от мониториращ екип, в който бяха включени: ръководител на експертните групи, 5 експерта по мониторинг, експерт-социолог и експерт ИТ. Помощ на този екип оказваха наши младежи доброволци, сътрудници от различни НПО и експерти от местни институции, с които поддържахме добри контакти.

За провеждане на мониторинга беше приложена специална методика, с която екипът ни разполага. За документиране на проведения мониторинг се използваше формуляр /оценъчна карта/, в която се регистрираше получената информация и данни, даваха се оценки по отделните показатели и се правеха съответните препоръки. Формулярът съдържа три раздела: КМЕТ, ОБЩИНСКИ СЪВЕТ и

ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ, като всеки раздел включва сери от 15 въпроса. За получаване на обективна оценка беше разработен Формулярът с критерии за оценка, съдържащ подробни оказания за оценяването по 45 въпроса /показатели/. Необходимата информация се търсеше чрез: сайта на съответната институция; пряко наблюдение на работата на общините; консултиране с външни и вътрешни за администрациите специалисти и срещи с граждани; лични срещи със заинтересовани лица; резултати от вътрешни анкети и подадени жалби и сигнали; публикации в медиите; търсене на официална информация по ЗДОИ.

Обект на мониторинга бяха:

- приети и публикувани стратегически документи, програми, нормативни актове и как те се изпълняват и спазват;
- изпълняваните от общините политики в сферата на социални услуги, образователни услуги, транспортни услуги, обществените поръчки, регулаторна среда за бизнеса, гражданско участие и др.;
- процесите по предоставяне на услуги от наблюдаваните общини;
- осигурени ли са възможности за гражданско участие в процесите на формулиране и изпълнение на политики;
- осигурени ли са възможности за обратна връзка с гражданите;
- осъществяват ли общините екологично съобразни дейности;
- предвидени ли са мерки и има ли реални действия за борба с корупцията;
- предотвратяване на конфликта на интереси и злоупотреба със служебно положение;
- спазване на етичните норми в общините.

Използвани методи за мониторинг:

1. Пряко наблюдение

Мониториращият екип извършваше преки наблюдения при осъществяване на различни дейности от страна на целевите общини и техните служители.

2. Проучване на документи и информационни материали

- мониторинг на официалните уеб страници на местните общини;
- наблюдение на местата за поставяне на информация и съобщения в местните общини и някои обществени сгради;
- мониторинг на местните медии за материали свързани с дейността на целевите общини.

3. Провеждане на лични срещи

Екипът ни проведе серия от срещи със заинтересовани страни и компетентни лица за получаване на допълнителна информация и проследяване на отделни случаи свързани с дейността на администрациите.

4. Изпращане на официални писма до отговорните лица в общините

За получаване на достоверна и официална информация изпратихме 6 заявления по Закона за достъп до обществена информация до всички целеви общини.

II. По-важни резултати от проведения мониторинг

Открити добри практики

Община Ямбол

1. На началната страница на сайта на общината са публикувани годишните отчети на кмета, а също месечни, тримесечни и годишни финансови отчети, както и наредби, отнасящи се до важни въпроси, касаещи управлението на общината.
2. Публикувани са проекти на нормативни актове – за бюджета и общинския дълг, за публично-частни партньорства и др. Гражданите имат възможност да се включат в обсъждането им преди да бъдат приети от Общинския съвет.
3. Създаден е механизъм за активно включване на гражданите и техните организации при формулиране и изпълнение на политики от местно значение, а също и за подаване на сигнали и оплаквания от работата на служителите в администрацията.
4. Програмата за управление на община Ямбол 2019-2023 г. е публикувана на сайта на общината, както и отчетите на кмета за изпълнение на Програмата.
5. Публикувани са предлаганите от общината административни услуги за местния бизнес, информацията е лесно достъпна и добре организирана, публикувани са нормативни актове, касаещи местния бизнес.
6. Заседанията на Общинския съвет и на постоянните комисии се обявяват предварително, публикува се дневният ред на всяка сесия, а заседанията се излъчват в реално време. На сайта се съхранява техен видео архив, съответните протоколи и взетите решения. Публикувани са всички питання от общински съветници до 19.07.2023 г.
7. Гражданите могат да заявят среща с председателя на Общинския съвет, с членове на постоянна комисия или с общински съветници на посочен телефон или на електронната поща. Създаден е механизъм за активно включване на гражданите и техните организации при формулиране и изпълнение на политики от местно значение.
8. Публикувана е Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цените на услугите на територията на общината. Разкрит е център за административни услуги на гражданите. Списъкът на административни услуги е удобен за ползване от граждани. Публикувани са Вътрешни правила за предоставянето им - ред, начини и места за заявяване на услугата, срокове и такси. Предоставена е възможност за устно заявяване на административна услуга по телефон и заплащането ѝ по електронен път. На видно място е поставена книга за сигнали, оплаквания и препоръки.

Община Тунджа

1. Има публикувана управленска програма на кмета и тя съдържа следните пет елемента:
  - принципи

- приоритети по основни направления
- конкретен план с действия за тяхното изпълнение
- конкретни резултати
- източници на финансиране.

2. На сайта на общината има публично достъпен регистър на обществените поръчки и регистър на изпълнители по проекти; регистърът е лесно достъпен и се актуализира редовно; има публикувани договори с изпълнители и в тях има клаузи за неустойки при лошо изпълнение.

3. На сайта на общината има публикуван етичен кодекс, който се отнася само за членовете на управляващия екип на общината. Кодексът е лесно достъпен и с точно разписани стандарти и правила за поведение. Всички декларации за конфликт на интереси на управляващия екип на общината са публично достъпни.

4. Има публично достъпни регистри за: местен референдум; декларации за конфликт на интереси; декларации за имущество и интереси; върнатите от областния управител за ново обсъждане решения на ОбС и др. Регистрите съдържат пълния обем информация и се актуализират своевременно.

5. В общината има създадени надеждни механизми за: даване на предложения от гражданите чрез сайта на общината; организиране на обществени обсъждания; отговори на питання по ЗДОИ; функциониране на консултативни съвети; активен диалог с НПО, училищни настоятелства и др.

6. Общината използва система за електронно предоставяне на услуги. Над 60 % от услугите могат да се предоставят електронно. Има ясни, точни и разбираеми инструкции за ползване на електронните услуги. Има възможност за: сваляне на заявление за административна услуга от сайта; заявяване на административна услуга по електронен път чрез сайта; плащане на заявената услуга по електронен път чрез сайта.

Община Елхово

1. Създаден е единен електронен портал за административните услуги, където повече от 130 услуги се предоставят от Община Елхово

- Рубрика „Гише на предприемача“, е възможно гражданите да се информират относно всички административни услуги, които общината предоставя. Описани са подробно данъчните процедури и необходимите образци на документи в помощ на клиента, както и възможността за печат.

- Рубрика: Харта на клиента на административни услуги, предоставяни от община Елхово. Хартата на клиента на административни услуги е създадена в съответствие със Стратегията за модернизирание на държавната администрация и чл. 21, ал. 1 от Наредбата за административно обслужване.

- Рубрика „Попитай кмета“, която е още една възможност за обратна информация и работа в услуга на гражданите.

2. В Центъра за услуги и информация е създаден много добър механизъм за мнения, предложения, коментари, сигнали или оплаквания. Подаването на сигнал за нередности може да се осъществи по няколко начина:

-По пощата

- по e-mail
  - Чрез интернет страницата като се попълни разработения формуляр за това;
  - Чрез анкетна карта
  - В приемният ден на Кмет, Зам. кметове и секретар
  - По телефон
  - В кутия във фоайето на общината
  - Има и разработени правила за защита на гражданите, подаващи сигнали
3. Има създадена версия на уеб страницата за незрящи хора

Община Стралджа

1. Публично се отчита дейността на Общинския съвет, неговите комисии и изпълнението на решенията на всеки шест месечен период, както и изпълнението на приети през мандата планове, програми и стратегии.
2. В общината функционира механизъм за предотвратяване и установяване конфликт на интереси. Приети са „Вътрешни правила за организацията и реда за проверка на декларации и установяване на конфликт на интереси в ОбС Стралджа“ и са публикувани декларациите по ЗПКОНПИ на кметове, заместник кметове, кметски наместници, общински служители и общинските съветници.
3. Кметът е предложил управленска програма за своя мандат и всички дейности по изпълнението са на вниманието на местната общност. Приети са различни програми, стратегии и планове, свързани с придобиване и управление на общинска собственост, за опазване на околната среда, социалните услуги, читалищната дейност, за закрила на детето, работа с младежта и др.
4. Отпускат се стипендии на студенти от различни специалности, като след завършване им се осигурява реализация в местните структури, включително в общинската администрация.

Община Болярово

1. На сайта на общината се публикува редовно на 3 месеца информация относно постъпилите приходи от данъци и такси. Информацията е ясна, обобщена и в разбираем вид за гражданите.
2. Общината публикува предварително на своя сайт редовно и на видно място проектите на важни нормативни актове, за да бъдат подложени на обществено обсъждане.
3. Налична е и [Анкетна карта за измерване удовлетвореността на потребителите на административни услуги в община Болярово.](#)

Констатирани пропуски

Община Ямбол

- Не се публикува периодично информация за постъпилите приходи от данъци и такси в общината, освен в годишните отчети.
- Няма публично достъпна информация за отчетността на общинските предприятия.

- Няма текуща информация за това кога и колко са организираните приемни и срещи с граждани от избирателния район.
- Общината няма избран омбудсман, което не е нормативно задължение, а законова възможност.

Община Тунджа

- На сайта на общината липсва секция „Конкурси“ и публично достъпната информация понякога е закъсняла. Има малко време за подготовка на кандидатите.
- В общината няма избран местен обществен посредник в рамките на мандата.
- На сайта на общината не се публикува информация за постъпили предложения, подадени сигнали и резултати от анкети.

Община Елхово

- Общинските съветници рядко организират срещи с граждани. В уеб страницата на Общината не са открити срещи на общински съветници с граждани по значими обществени въпроси. Има извършени публични обявления, но са редки и касаят конкретни малки групи хора.
- Не са точно разписани и няма стандарти и правила за поведение на управляващия екип на общината.
- Не се предоставя възможност за плащане на административните услуги по електронен път.

Община Стралджа

- Общинският съвет няма приета отделна програма за своята дейност през 4-годишния мандат.
- Няма установена практика за организиране на приемни и срещи с граждани от малките населени места от страна на общинските съветници.
- Липсва публично достъпна информация за постъпилите приходи от местни данъци и такси.
- Няма създадени регистри на недвижимата общинска собственост, на общинските предприятия и фирми с общинско участие, така че обществеността не може да се информира в тази посока.

Община Болярово

- Кметът и неговите заместници нямат публикувани автобиографии, правомощия и отговорности в сайта.
- Доста затруднен е достъпът до информация, относно назначенията в общинската администрация.

Осигуряване на възможности за питания по Закона за достъп до обществена информация /ЗДОИ/

Всички наблюдавани институции осигуряват възможности за подаване на Заявления по ЗДОИ, като гражданите са информирани за това чрез съответните официални сайтове. На тях се публикуват и годишните доклади по ЗДОИ, отчитащи броя на подадените заявления и техния ход.

В хода на провеждания мониторинг екипът на сдружение ЦОПСИ подаде 6 заявления по ЗДОИ до всяка от съответните целеви общини, като за община Болярово бяха 2 отделни – за Кмет и Председател на ОбС. Подаването всички заявленията по официалната електронна поща.

В посочения от закона срок получихме на официалния имейл адрес на сдружение ЦОПСИ отговорите по ЗДОИ от всички институции.

Сравнителни резултати

Общинските съвети и техните решения

НАБЛЮДАВАНА ОБЩИНА	ПРОВЕДЕНИ ЗАСЕДАНИЯ	ВЗЕТИ РЕШЕНИЯ	СРЕДНО ВЗЕТИ РЕШЕНИЯ НА 1 ЗАСЕДАНИЕ
ОБЩИНА БОЛЯРОВО	45	585	13
ОБЩИНА ЕЛХОВО	48	581	12,10
ОБЩИНА СТРАЛДЖА	47	523	11.12
ОБЩИНА ТУНДЖА	55	1120	20,36
ОБЩИНА ЯМБОЛ	59	851	14,42

Обобщени средни оценки от проведения мониторинг

НАБЛЮДАВАНА ОБЩИНА	РАЗДЕЛ I: КМЕТ НА ОБЩИНА	РАЗДЕЛ II: ОБЩИНСКИ СЪВЕТ	РАЗДЕЛ III: ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ	СРЕДНА ОБЩА ОЦЕНКА
ОБЩИНА БОЛЯРОВО	5,53	4,73	5,43	5,23
ОБЩИНА ЕЛХОВО	4,87	4,07	5,33	4,76
ОБЩИНА СТРАЛДЖА	4.7	4.3	4.1	4.3
ОБЩИНА ТУНДЖА	5,90	4,83	5,70	5,48
ОБЩИНА ЯМБОЛ	5.2	5.73	5.53	5.48

III. Направени предложения и препоръки

Община Ямбол

1. В сайта на общината да се посочват крайните резултати от всеки проведен конкурс за назначение в администрацията.
2. Да се публикуват датите и местата на организираните приемни и срещи с граждани от избирателния район.
3. Да бъде избран омбудсман на общината.
4. Да се публикува списък на спрените и оспорени от областния управител решения от заседания на Общинския съвет, а също и информация за тяхната последваща съдба.
5. Периодично да се публикува информация за постъпилите приходи от данъци и такси в общината.
6. Да се публикуват договорите с изпълнителите на обществените поръчки.
7. В публикувания регистър на недвижимата общинска собственост да се създаде възможност за справки.

Община Тунджа

1. На сайта на общината да се обособи секция „Конкурси“, в която своевременно да се качва необходимата информация за подбор и назначаване на нови служители.
2. Да се актуализира списъкът с общинските съветници с по-подробна информация, съдържаща биография, членството им в определена партия и др.
3. На сайта на общината да бъдат публикувани законите за местното самоуправление.
4. Да се актуализира информацията, относно срещите и приемните дни на общинските съветници – колко на брой срещи са осъществени и с какви групи граждани.
5. Да бъде обсъден въпросът за необходимост от назначаване на омбудсман.
6. За по-голяма прозрачност на сайта на общината да се публикува информация за постъпили предложения, подадени сигнали и резултати от анкети.

Община Елхово

1. За да се повиши доверието на гражданите към прозрачност в действията, капацитета на служителите и ръководните кадри на общината е възможно:
  - * да се отчита публично изпълнението както на текущи, така и на приключили проекти на Общината. Към момента има информация за цели, дейности, очаквани резултати, но не и отчет по изпълнението им.
  - * публично да се представят годишни отчети за дейността на Кмета и на общинските служители. По този начин ще се изгради доверие и това ще закрепи отношенията между граждани и Община.

2. За да се изгради механизъм за активно включване на гражданските организации и бизнес при изпълнение на политики от местно значение е възможно на сайта да се публикуват дейности за активен диалог с организации от неправителствения сектор

3. За да се постигне добър достъп до информация е възможно и необходимо сайта да се структурира логически. Например отчетите за дейността на служителите да не са в секция стратегии, планове и програми, а в секция отчети. В много раздели информацията не е актуализирана и архивирана. Добре би било да се архивират рубриците : Общински съвет-правилници и наредби; Обяви и съобщения.

4. За постигане на още нови възможности за комуникация с гражданите е възможно:

* създаване на информационен бюлетин на хартиен носител, който да съдържа актуална информация за настоящи и предстоящи събития в Община Елхово. Да има раздел покани в него, където да се отправят покани към гражданите за публични срещи за вземане на решения по различни за граждани, граждански организации въпроси. Все още част от населението на община Елхово нямат опит в използването на дигиталните технологии и интернет. За да може да са информирани и тази група граждани –възрастни хора, хора с увреждане, както и хора, които нямат нужните умения поради някаква причина е препоръчително периодично да се отпечатва такъв информационен бюлетин.

5. За да се осъществят прозрачни отношения между граждани и Община е възможно:

* Да се създаде регистър на сключените договори по обществени поръчки, възлагани от Общината.

* Периодично да се публикува информация за постъпилите приходи от местни данъци и такси и начините на тяхното усвояване.

* Общинските съветници да провеждат повече срещи с жителите на отделните населени места и да отчитат техните мнения и препоръки

* публично да се оповестява работата на отделните комисии

* Да се създаде по-добра комуникация, по-добро партньорство и по-широко участие на гражданския сектор в разработването и реализирането на проекти по различни европейски програми.

Община Стралджа

1. Всички проекти на нормативни актове на Общинския съвет да бъдат публикувани на сайта на общината, за да могат повече хора да се запознаят с тях и да изразят своето мнение

2. На сайта на общината да бъде обособена секция “Конкурси“, където да се публикува информация за откриване на процедура, критерии, допуснати кандидати и протоколи от провеждането им

3. Периодично да се публикува информация за постъпилите приходи от местни данъци и такси и начините на тяхното усвояване

4. Да се създадат механизми за регулиране и взаимодействие с местния бизнес, които да са достъпни на сайта на общината в обособена секция

5.Обявяване на приемни дни на Кмета и неговите заместници, а общинските съветници да организират приемни в населените места и периодични срещи със своите избиратели

6.Да се създаде платформа за постъпили въпроси и отговори и се следи доколко предложенията на гражданите се вземат предвид от местната власт

7.Общинската администрация да публикува периодични отчети за своята дейност, което ще допринесе за по-голяма прозрачност и информираност на обществеността

Община Болярово

1. Да продължи започналата оптимизация на сайта на общината с цел да се улесни достъпа на гражданите до търсената информация – визираме раздел Търгове и конкурси. В раздела няма качена информация за обявени конкурси и протоколи от проведени такива.

2. Доизграждане на механизма за активно включване на гражданите и техните организации при изпълнение на политики от местно значение.

3. Да се спазват всички стандарти за откриване на конкурс, допуснати кандидати и протокол от проведен конкурс при пълна прозрачност и публичност.

4. Улесняване достъпа в сайта на общината до публикуваните закони във връзка с местното самоуправление, с цел информацията да е достъпна и добре структурирана.

5. Прозрачност на заседанията на Общинския съвет чрез он-лайн излъчване и други форми на публичност.

6. Публичност на подадените жалби, сигнали и препоръки от гражданите и информация за предприетите мерки.

7. Приемане на етичен кодекс за работата на общинските съветници и служители с цел конкретизира стандартите на поведение и гарантиране на социалната отговорност и професионалната етика на общинските съветници и служителите на община Болярово.

Докладът е изготвен от екип на сдружение ЦОПСИ

10.07.2023 г.

Гр. Ямбол

Настоящият доклад е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд. Сдружение ЦОПСИ носи цялата отговорност за съдържанието на доклада, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ“.